

Muistio

16.6.2026

VN/2378/2026
VN/2378/2026-OKM-89

Taide- ja kulttuurineuvoston puheenjohtajan, jäsenen sekä varajäsenen nimeäminen toimikaudeksi 1.7.2026-30.6.2029

Taustaa

Taide- ja kulttuurivirastosta annetun lain (511/2025) 4 §:n 1 momentin mukaan Taide- ja kulttuuriviraston yhteydessä toimii taide- ja kulttuurineuvosto, jonka tehtävänä on:

- 1) päättää vertaisarvointiin perustuen valtion taiteilija-apurahoista annetun lain mukaisista apurahoista, muista taiteilijoille ja taiteilijaryhmille myönnettävistä apurahoista sekä taidepalkinnoista;
- 2) esittää valtion taiteilija-apurahoista annetun lain mukaista akateemikon arvonimeä;
- 3) toimia asiantuntijaelimenä taide- ja kulttuuripoliittisissa asioissa;
- 4) huolehtia tehtävistä, joista säädetään erikseen tai jotka opetus- ja kulttuuriministeriö sille antaa.

Apurahoja koskeva päätöksenteko neuvostossa pohjautuu säännöksen mukaan vertaisarvointiin. Vertaisarvioinnilla tarkoitetaan asianomaisen taiteen alan ansioituneiden harjoittajien tai tuntijoiden suorittamaa arviota arvioinnin kohteena olevan taiteilijan taiteellisesta toiminnasta. Tarkoituksena on koota asiantuntijapankki, josta hakukohtaisesti koottavat arviointipaneelit antaisivat hakemuksista asiantuntijalausuntonsa neuvostossa tapahtuvan päätöksenteon tueksi. Taide- ja kulttuurineuvosto valitsee asiantuntijat asiantuntijapankkiin taiteen ja kulttuurin kannalta keskeisiä tahoja kuultuaan. Yhdessä taide- ja kulttuurineuvoston itsenäisen päätöstoimivallan kanssa menettelyllä on tarkoitus turvata taiteen autonomiaa, jonka keskeisiä elementtejä ovat vertaisarviointi (ns. arm's length -periaate).

Pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvosto nimeää taide- ja kulttuurineuvostoon puheenjohtajan, vähintään kahdeksan ja enintään 12 jäsentä sekä enintään seitsemän varajäsentä kolmen vuoden toimikaudeksi. Sama henkilö voidaan määrätä toimikunnan puheenjohtajaksi, jäseneksi tai varajäseneksi enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin ja sen jälkeen aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua uudelleen. Neuvoston jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa taide- ja kulttuuripolitiikan asiantuntemusta laaja-alaisesti eri näkökulmista. Ennen neuvoston asettamista tulee kuulla taiteen ja kulttuurin kannalta keskeisiä tahoja.

Taide- ja kulttuurineuvostosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1297/2025) 1 §:n mukaan Taide- ja kulttuuriviraston pääjohtaja tai hänen määräämänsä viraston virkamies toimii neuvostossa ratkaistavien asioiden esittelijänä.

Asian valmistelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi 22.1.2025 päivätyllä kirjeellä 107 taide- ja kulttuuripolitiikan kannalta keskeisiä tahoja, kuten alan järjestöjä, oppilaitoksia ja maakunnan liitoja sekä Suomen Kuntaliittoa, nimeämään naisen ja miehen jäsenehdokkaikseen. Ministeriö toivoi, että myös alueelliset ja kielelliset näkökulmat sekä vähemmistökulttuureihin ja kulttuurin saavutettavuuteen liittyvä asiantuntemus otettaisiin huomioon nimeämisesitystä tehtäessä. Ehdotuksia saatiin 85 taholta.

Nimeämisessä noudatettavat periaatteet

Laki Taide- ja kulttuurivirastosta tuli voimaan 1.1.2026. Valtioneuvosto nimeää laissa todetun Taide- ja kulttuurineuvoston jäsenet ensimmäistä kertaa kolmen vuoden toimikaudeksi. Esitystä valmisteltaessa on otettu huomioon laissa todetut varsinaisten jäsenten määrä, joka on 8–12 ja varajäsenten määrä, joka on enintään seitsemän. Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, vaan varajäsen kutsuttaisiin kokoukseen siinä järjestyksessä kuin heidät on nimetty.

Esitystä valmisteltaessa on myös kiinnitetty huomiota siihen, että neuvoston jäsenet edustavat taide- ja kulttuuripolitiikan asiantuntemusta laaja-alaisesti eri näkökulmista. Esityksessä neuvoston jäsenistä muodostuu kokonaisuus, jossa on edustettuna taiteen tekemisen, tuottamisen ja välittämisen, taide- ja kulttuurialan strategisen kehittämisen, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen, taiteen ja kulttuurialan tuotantorakenteiden ja liiketoiminnan sekä taiteen ja kulttuurin vastuullisuuskysymysten asiantuntemusta. Koska neuvosto tekee vertaisarviointiin perustuvia apurahapäätöksiä, on neuvostossa myös riittävä taiteen ja taiteilijan työskentelyyn liittyvä vertaisuuteen perustuva asiantuntemus. Lisäksi alueellinen ja kielellinen edustavuus on huomioitu esityksessä.

Esitys

Edellä todetulla perusteella esitetään, että valtioneuvosto nimeäisi Taide- ja kulttuurineuvoston puheenjohtajan, jäsenet ja varajäsenet toimikaudeksi 1.7.2026–30.6.2029 seuraavasti:

Puheenjohtaja

Ohjelmajohtaja Samu Forsblom, Oulu

Jäsenet

Ohjaaja Pauliina Feodoroff, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Kuvanveistäjä Krister Gråhn, Mänttä (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Kriitikko, tietokirjailija Ville Hänninen, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Koreografi Jyrki Karttunen, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Ohjaaja David Kozma, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus ml. kansainvälisyys)

Arkkitehti Anssi Lassila, Seinäjoki (taide- ja kulttuurialan strategisen kehittämisen ja koulutuksen asiantuntemus)

Näyttelijä Virpi Rautsiala, Kuopio (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Tuottaja Outi Rousu, Porvoo (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Ohjaaja Maarit Ruikka, Helsinki (taide- ja kulttuurialan strategisen kehittämisen ja koulutuksen asiantuntemus)

Kirjailija Pajtim Statovci, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Kirjailija Hannele Mikaela Taivassalo, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Säveltäjä Riikka Talvitie, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)

Varajäsenet

1. Tuottaja Katri Saukonpää, Helsinki (taiteen ja kulttuurin rakenteiden, liiketoiminnan ja tekijänoikeuksien asiantuntemus)
2. Professori Anita Seppä, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntemus)
3. Johtaja Päivi Setälä, Pori (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)
4. Johtaja Matti Hakamäki, Kaustinen (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)
5. Dekaanin Satu Miettinen, Rovaniemi (taiteen ja kulttuurin tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntemus)
6. Näyttelijä, muusikko Olavi Uusivirta, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tekemisen, tuottamisen ja välittämisen asiantuntemus)
7. Professori Ilona Hongisto, Helsinki (taiteen ja kulttuurin tutkimuksen ja koulutuksen asiantuntemus)